Пре 150 година у Београду је рођен Михаило Петровић Алас (1868-1943), наш велики математичар, научник и академик. Он је такође био и плодоносан проналазач, о чему сведоче и подаци наведени у петнаестом тому његових сабраних дела који се односе на пет патената добјених у Француској.

Први од њих за предмет има даљинар, конструисан за потребе Војно-техничког завода у Крагујевцу са ђенералом Милорадом Терзићем. Пријава је поднета у Француској 11. фебруара 1910, а патент је издат 17. августа исте године под бројем FR413.730A.

Други проналазак, који је заштићен у Француској, представља конструкцију зупчаника преносника, претечу аутоматских аутомобилских мењача која омогућава да пренос броја обртаја буде константан. Пријава је поднета 29. септембра 1913, док је патент издат 13. фебруара 1914. под бројем FR463.082A.

Као следећи проналазак се наводи вечити календар, реализован у више хиљада примерака. Петровић је пријаву за њега поднео у Француској 27. јануара 1916, а патент му је издат 21. септембра 1916. под бројем FR480.788A.

Четврти проналазак који је Петровић заштитио патентом у Француској је направа за обезбеђивање пловности бродова после оштећења проузрокованих судараом, мином, торпедом или насукавањем, коју сачињава већи број тела у виду балона са изворима гаса под притиском за њихово надувавање којима се може управљати ручно, даљински или аутоматски помоћу одговарајућег електромагнетног уређаја, чиме се спречава или успорава потонуће брода. Пријаву за овај проналазак Петровић је поднео 24. новембра 1917, а патент под бројем FR515.072A је издат 24. марта 1921.

Последњи Петровићев проналазак наведен у његовој библиографији представља мотор са клипом наизменичног дејства чије главно вратило је изведено са завојницом за пренос кретања клипа и који има запорни преносни механизам, а за који је пријаву поднео 15. фебруара 1918. и добио патент под бројем FR495.040A наредне године, 26. септембра 1919.

Резултати претраживања спроведеног у базама података о патентима су показали да је Михаило Петровић имао најмање десет патената. Поред напред наведених пет француских патената, пронађена су још четири француска и један британски патент.

Први од њих је француски патент под бројем FR447.861A за који је пријаву поднео 31. августа 1912, а патент је одобрен 17. јануара 1913, чији предмет представља вишестепени зупчасти преносник са завојним коничним зупцима, који је по својој конструкцији сличан преноснику из француског патента FR463.082 A. Овај патент Петровић је заштитио заједно са Светоликом Поповићем, званим Суљо, машинско-бродарским инжењером из Српског бродарског друштва.

И следећи Петровићев француски патент, FR476.320A има за предмет сличан преносник, који је овде примењен као аутомобилски мењач. Одговарајућу пријаву је

поднео 17. октобра 1914, а патент је издат 27. јула наредне године.

За разлику од претходна два проналаска, чија намена је била превасходно мирнодопска, следећи од њих, уређај за брзо одређивање елемената ватре за гађање авиона, био је намењен за војну примену. За овај проналазак Петровић је 21. августа 1919. добио француски патент под бројем FR493.774A, на основу пријаве поднете 7. децембра 1917.

И следећи Петровићев проналазак, уређај за брзо избацивање, односно лансирање пројектила, било на копну, води или у ваздуху, заштићен француским патентом FR503.321A, био је намењен за војну примену. Иако је пријаву поднео током последње године трајања Првог светског рата, 22. фебруара 1918, патент је добио две године касније, 8. јуна 1920.

Једини Петровићев патент који не потиче из Француске је његов британски патент број GB121,279A. за који је пријаву поднео 23. октобра 1918. Међутим, предмет овог патента је Петровићева направа за обезбеђивање пловности бродова после оштећења проузрокованих ударом, мином, торпедом или насукавањем, која за предмет има исти проналазак као и француски патент FR515.072A. Разлог за постојање два или више патената исте садржине је у томе што је сваки патент територијално ограничен, односно важи само у држави чији је надлежни орган издао тај патент.

Поред тога Петровић је створио још известан број проналазака за које се за сада не може утврдити да ли их је патентирао. Вероватно најзначајнији од њих представља хидраулични интегратор, односно хидроинтегратор, који је био изложен у павиљону Србије на светској изложби у Паризу 1900. године, где је био награђен бронзаном медаљом Светске изложбе. За овај проналазак Петровић је 1907. године био награђен и дипломом Друштва математичара у Лондону.

(Чланак о Мики Аласу, ауторке др Снежана Шарбох, преузет је са сајта Завода за интелектуалну својину Србије)

